

Portefeuillehouder	M. v.d. Poel
---------------------------	--------------

Relatie met programma	3 – Verkeer en vervoer
------------------------------	------------------------

Projectomschrijving

Omschrijving van het programma: het in regionaal verband opstellen van een gebiedsvisie voor het gebied op en langs de A59 tussen aansluiting 46 “Engelen” en de N261 (Provinciale weg van Waalwijk naar Tilburg). Beoogd is de integrale verbetering van hoogwaterbescherming, verkeer, landschap en ecologie, landbouw en recreatie en het generieke thema wonen, werken en recreëren. Het doel is realisatie van goede aansluitingen op de A59 in combinatie met o.a. de realisering van ecologische verbindingzones, een goede parallelwegenstructuur en een waterbergingsgebied. De historie van het project staat beschreven in de “Voorgeschiedenis” van [Raadsbesluit 29 oktober 2013](#) [BIJL Voorgeschiedenis GOL 20120918](#)

Afgeronde projectfases:

Initiatieffase	
Start initiatieffase Voor het totale GOL geldt de volgende mijlpaal voor start van de initiatieffase: Ondertekening startovereenkomst Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL) door de 20 samenwerkende partijen: • De Provincie Noord-Brabant • De gemeenten `s-Hertogenbosch, Heusden en Waalwijk • Waterschap Aa en Maas • ZLTO, afdeling Oostelijke Langstraat • EVO, Eigen Vervoerders Organisatie/ • TLN, Transport en Logistiek Nederland • Staatsbosbeheer • Vereniging Natuurmonumenten • BMF, Brabantse Milieu Federatie • Kamer van Koophandel Brabant • Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging • Brabants Landschap • Brabants Particulier Grondbezit • Fietzersbond De Langstraat • Recron Brabant • MKB Heusden • Heusdens Bedrijvenplatform • Bedrijvenplatform Waalwijk	18 september 2009 College
Afronding initiatieffase	College Totale GOL: 29-09-2010: ondertekening intentie-overeenkomst GOL door de 20 samenwerkende partijen.

	Einddocument GOL
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
Vaststelling Structuurvisie Heusden met daarin opgenomen de uitkomsten van de "Corridorstudie A59: De Maasroute stroomt door", De Groene Delta (DGD) en hoogwaterbescherming 's-Hertogenbosch (HOWABO).	Raad 21-07-2009 Raad stelt de structuurvisie vast. Vaststelling structuurvisie

Definitiefase	
Start definitiefase College	College Voor het totale GOL: 29-09-2010: Ondertekening intentie–overeenkomst GOL door de 20 samenwerkende partijen.
Afronding definitiefase	
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
	College Coll.besluit Samenw.overeenk. GOL
	Op 29 oktober 2013 heeft de raad unaniem ingestemd met de Bestuursovereenkomst Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat .

Actuele projectfase:

Ontwerpfase
Beoogde resultaten Begroting 2019:
1. PIP Oost en PIP west worden onherroepelijk 2. Succesvolle aanbesteding binnen plafondbedrag 3. Alle benodigde gronden zijn aangekocht of onteigend 4. Start voorbereiding uitvoering

Projectvariabelen: Tijd/Geld/Kwaliteit		
(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
Zoals aangegeven in de BOK–GOL zijn de 1 ^e prioriteiten gesteld voor het gebied tussen Vlijmen en 's-Hertogenbosch en de Baardwijkse Overlaat. O.a. de uitkomsten van de	Parallel aan de begrotingsbehandeling 2014 e.v. wordt de Bestuursovereenkomst GOL op- en vastgesteld.	De Bestuursovereenkomst GOL is op 29 oktober 2013 vastgesteld.

business case zijn daarin opgenomen. De variabelen Tijd/Geld/Kwaliteit zijn in deze overeenkomst beschreven.	Afronding fase: begrotingsbehandeling 7-11-2013	
Keuzen alternatieven In de Baartwijkse Overlaat: keuze tussen variant A en C In Nieuwkuijk: Keuze tussen de variant Turbo rotonde of variant "verlegde op- en afri"	Keuze variant door Stuurgroep GOL in december 2016, nadat onderzoeken in het kader van de MER (milieu Effect rapportage) gereed zijn voor alle varianten.	Door de stuurgroep GOL is in 2016 besloten naast de eerder vastgestelde varianten nog 2 andere varianten in de afweging te betrekken. Voor deze varianten worden in 2016 de milieu-effecten in beeld gebracht in het kader van de MER
Provinciaal Inpassingsplan		Op 29 juni 2018 heeft PS het PIP-West en PIP-Oost vastgesteld.

Projectvariabele: Geld

(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
Vorbereidingskrediet voor de initiatief-, definitie- en ontwerpfasen Gebiedsontwikkeling Vlijmen Oost: € 1.560.000	Deze voorbereidingskosten zijn vanaf 2011 ten laste gebracht van de stelpost A59 en maken onderdeel uit van de totale kosten zoals opgenomen in de ondertekende bestuursovereenkomst.	In 2014 zijn de laatste voorbereidingskosten gemaakt, waarna het verder uitwerken van de planvorming is overgedragen aan de provincie voor de opstelling van de PIP's en MER.
Voor de 1 ^e fase van GOL is een budget vastgesteld en een kostenverdeling overeengekomen.	In de BOK is een inspanningsverplichting opgenomen voor partijen om te zoeken naar dekking voor de maatregelen uit fase 2 en deze binnen een termijn van 10 jaar te realiseren.	Op 16 mei 2017 heeft de raad in het kader van het vooroverleg ingestemd met de plannen voor GOL en een aantal mitigerende maatregelen. Tevens heeft de raad ingestemd met uitbreiding van de scope van GOL met fase 2 en de aanleg van de snelfietsroute waalwijk Den Bosch en de daarvoor benodigde extra financiële bijdrage van naar verwachting € 3,5 miljoen.

Risico's		
• Belangrijkste risico's zoals door de raad vastgesteld / • Risico's zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen van begroting		
Risico:	(Beoogde) Vaststelling:	Beheersmaatregel (waar mogelijk)
Ei van Drunen. Een aantal partijen hebben zich -in het kader van de nadeelcompensatie regeling- als bezwaarmakers gemeld tijdens de ter inzage legging van het Koninklijk Besluit inzake de afsluiting van aansluiting 42 "Drunen/Elshout" van de A59.	Op 20 november 2012 heeft de gemeenteraad ingestemd met de (beperkte) risico's van de nadeelcompensatieregeling in de samenwerkingsovereenkomst met Rijkswaterstaat inzake de realisatie van het Ei van Drunen.	Kivits/Siro beheer en Goesten Hoger beroep van beiden tegen het KB afsluiting afrit A59 is ongegrond verklaard. Verzoeken om nadeelcompensatie zijn door minister afgewezen. Beiden hebben tegen de afwijzing van hun desbetreffend bezwaarschrift beroep ingesteld. De rechtbank heeft de ingediende beroepen grotendeels ongegrond verklaard en RWS in het gelijk gesteld. Wel moest RWS op één punt zijn besluit nog nader motiveren. De bedrijven hebben al hoger beroep bij de Raad van State ingesteld. RWS heeft inmiddels op basis van een nieuw rapport van Goudappel Coffeng, een nieuwe nader gemotiveerde beslissing op bezwaar genomen, waartegen de bedrijven wederom beroep hebben aangetekend. Tausch servicestationNadeelcompensatie. Verzoek Tausch om bestuurlijke nadeelcompensatie is afgewezen door minister. Tausch heeft daartegen bezwaar gemaakt. Tegen de afwijzing van zijn bezwaren heeft hij beroep ingesteld. De rechtbank heeft Tausch' beroep gegrond verklaard. Zowel RWS als de gemeente zijn hiertegen in hoger beroep gegaan; de gemeente heeft in overleg met de provincie een advocaat ingeschakeld. Onze advocaat zal nog voorlopige voorziening vragen ingeval Tausch nu al nakoming van het vonnis rechtbank zou vragen.

		Verder zal de advocaat nog verweer voeren tegen Tausch' bijkomende incidentele beroep dat de gemeente geen derde-belanghebbende zou zijn. Civiele schadeclaim. Tausch heeft naast de bestuursrechtelijke nadeelcompensatieprocedure ook via de privaatrechtelijke weg de gemeente aansprakelijk gesteld voor onrechtmatige daad. . De gemeente heeft een advocaat ingeschakeld. Het beroep tegen de schadevordering is afgewezen. Daartegen is Tausch in appèl bij het Hof gegaan. Dat appèl is voorlopig in de wacht gezet in afwachting van de bestuursrechtelijke nadeelcompensatieprocedure.
--	--	---

Risico's zoals nu vervolgens door het collegeesignaleerd:

Risico:	(Beoogde) Vaststelling:	Beheersmaatregel (waar mogelijk)
Budget is niet toereikend voor de realisatie van de beoogde maatregelen		BVP (Best Value Procurement) aanbestedingsmethodiek hanteren waarbij een plafondbedrag wordt meegegeven.
Gereserveerd budget voor mitigerende maatregelen is ontoereikend		Door de raad zijn in mei 2017 een aantal mitigerende maatregelen vastgesteld. Deze passen binnen het gereserveerde budget. Mogelijk dat in het kader van de behandeling van ingekomen zienswijzen op het ontwerp PIP aanvullende mitigerende maatregelen moeten worden genomen. Indien alsdan blijkt dat het gereserveerde budget ontoereikend is zal aan de raad aanvullend budget worden gevraagd.
De werkelijke ontwikkeling van het verkeer strookt niet met de uitkomsten van het verkeersmodel		Monitoren van de verkeersontwikkeling en waarnodig aanvullende maatregelen treffen

Portefeuillehouder	T. Blankers
---------------------------	-------------

Relatie met programma	4 – Economie en recreatie
------------------------------	---------------------------

Projectomschrijving
Op het bedrijventerrein Metal Valley (voorheen Groenewoud I) wordt 20 hectare opnieuw ontwikkeld in het licht van het Metaal-kennis-cluster. Het gaat hierbij met name om de gronden op het voormalige SAPA- en Wärtsilä-terrein.
Toelichting Metal Valley is een bedrijventerrein dat bedoeld is om ruimte te bieden voor metaalgerelateerde bedrijvigheid. Het doel is om, door vernieuwing, de werkgelegenheid in deze sector te behouden. Daartoe is gewerkt aan het concept Metal Valley Netherlands waarbij samenwerking tussen bedrijven, kennisontwikkeling (scholing) en innovaties worden gestimuleerd. Het concept zelf maakt geen onderdeel uit van dit majeure project.

Afgeronde projectfases:

Initiatiefase	
Start initiatiefase	Deze fase is niet als zodanig benoemd; het project is gestart met de aankoop van de gronden van Sapa.
Afronding initiatiefase	
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:

Definitiefase	
Start definitiefase	Raadsbesluit d.d. 11-5-2010(Document V200901053) (Ctrl + click)
Afronding definitiefase	18-01-2011 (college)
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
• Exploitatieoverzicht herontwikkeling Groenewoud Zuidwest • Voorbereidingsbesluit Groenewoud Noordwest • Beschikbaarstelling krediet voor de aankoop van een gedeelte van de eigendommen van Wärtsilä aan de Lipsstraat in Drunen • Aanpak Project herontwikkeling Groenewoud I.	11 mei 2010:Grondexploitatie tbv aankoop gronden van Sapa. Raadsbesluit 12 juli 2010 Vastleggen bestemming metaalbedrijven voor terrein Wärtsilä om andere ontwikkeling uit te sluiten (Ctrl + click) 20 Juli 2010: Aankoop gronden Wärtsilä en samenwerkingovereenkomst met BHB (OLOGSD02) (Ctrl+click) Collegebesluit 18-01-2011 Gewijzigde projectaanpak waarbij Groenewoud I als integraal gebied wordt bekeken en onderzocht in het licht van Metal Valley

Ontwerpfase	
Start ontwerpfase	18-01-2011 (college)
Afronding ontwerpfase	Ontwerpfase in afronding (d.w.z. het noordelijke deel van de gronden, immers het zuidelijke deel is afgerond met de vaststelling van het beeldregieplan, zie onderstaand).
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
- Voorontwerp bestemmingsplan Groenewoud - Vaststelling ontwerp bestemmingsplan - Vaststelling bestemmingsplan Metal Valley - Vaststelling beeldregieplan Metal Valley - Ontwerp bestemmingsplan Groenewoud I Metal Valley – Grondbedrijf - Vaststelling bestemmingsplan Groenewoud I Metal Valley - Grondbedrijf - Ontwerp bestemmingsplan Metal Valley Herziening	15-02-2011 college (OLOGSD06) (Ctrl + click)
	18-10-2011 college (OLOGSD08) (Ctrl + click)
	21-12-2011 raadsbesluit (OLOGSD09) (Ctrl + click)
	15 mei 2012 raadsbesluit (OlogRF20) (Ctrl + click)
	23 juni 2013 college (Ctrl + click)
	17 september 2013 (Ctrl + click)
	22 november 2016 (Ctrl + click)

Actuele projectfase:

Uitvoeringsfase
Beoogde resultaten Begroting 2019:
Verdere uitgifte van beschikbare bedrijfskavels en uitvoeren van de daarvoor benodigde civiele werkzaamheden.

Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
Overeenkomst aanleg James Wattlaan	22-12-2015 College "Overeenkomst met Wartsila over doortrekken James Wattlaan in Drunen" (Ctrl+klik hier)

Projectvariabele: Kwaliteit		
(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
Bestemmingsplan Metal Valley	(OLOGSD09) (Ctrl + click) 21-12-2011 raadsbesluit	Conform planning
Beeldregieplan	15-05-2012 raadsbesluit (OlogRF20) (Ctrl + click)	Conform planning
Oprichting Stichting Metal Valley Netherlands	14-5-2013 collegebesluit (zaaknummer 00346122) (Ctrl + click)	Afgerond

Oprichten parkmanagement Metal Valley	17-01-2017 collegebesluit (zaaknummer 496631) (Ctrl + click)	
--	--	--

Projectvariabele: Geld		
(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
Exploitatieoverzicht herontwikkeling Groenewoud Zuidwest	Raadsbesluit d.d. 11 mei 2010: Grondexploitatie t.b.v. aankoop gronden van Sapa. Tevens een krediet van € 3.500.000 beschikbaar gesteld voor bouwrijp maken van de grond. (Document V200901053)	Conform planning Voor de financiële ontwikkeling t/m 2014 wordt verwezen naar de bijlage 'Toelichting bouwgrondexploitaties jaarrekening 2014'
Beschikbaarstelling krediet voor de aankoop van een gedeelte van de eigendommen van Wärtsilä aan de Lipsstraat in Drunen	20 Juli 2010: Aankoop gronden Wärtsilä en samenwerkingovereenkomst met BHB. Besloten een krediet van € 1,5 miljoen ter beschikking te stellen voor de aankoop.	Conform planning

Projectvariabele: Tijd		
(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
In 2014 zijn de percelen (grotendeels) bouwrijp gemaakt. In 2014 en volgend vindt de gronduitgifte plaats.	Voor de werkzaamheden is geen raadsvoorstel meer nodig.	De werkzaamheden verlopen grotendeels volgens planning.

Risico's		
- Belangrijkste risico's zoals door de raad vastgesteld/ - Risico's zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen van begroting/ - Risico's zoals opgenomen in de paragraaf Grondexploitatie van Jaarrekening:		
Risico:	(Beoogde) Vaststelling:	Beheersmaatregel (waar mogelijk)
De risico's zijn benoemd in de aan u verstekte risicomatrix. Het grootste risico blijft de concrete verkoop om de benodigde opbrengsten te genereren.		
Risico's zoals nu vervolgens door het college gesignaleerd:		
Risico:	(Beoogde) Vaststelling:	Beheersmaatregel

		(waar mogelijk)
Voor dit project nu n.v.t.		

3. Steenenburg

Begroting 2019

Portefeuillehouder	M. v.d. Poel
---------------------------	--------------

Relatie met programma	4 – Economie en recreatie
------------------------------	---------------------------

Projectomschrijving
De aankoop van het voormalige Land van Ooit heeft het mogelijk gemaakt bepaalde beleidsdoelen te realiseren, zoals de doortrekking van de Spoorlaan en de aansluiting "Ei van Drunen". Doel is om de gedane investeringen zo veel mogelijk terug te verdienen door een hoogwaardige ruimtelijke ontwikkeling, waarbij gestreefd wordt naar het toegankelijk houden van de landschappelijke zone. De in oktober 2012 vastgestelde kaderstelling biedt echter ook ruimte om af te wijken van deze doelstelling als er op andere gebieden een grote meerwaarde geboekt kan worden

Afgeronde projectfases:

Initiatiefase	
Start initiatiefase	Raadsbesluit d.d. 29 januari 2008 (Ctrl + klik hier) (Document V200800028)
Afronding initiatiefase	Raadsbesluit d.d. 22-3-2011 (Ctrl + klik hier) (Document V200900078)
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
• In stemmen dat niet wordt overgegaan tot een gunning van de concessieovereenkomst en de partijen hiervan op de hoogte te brengen. • Een voorbereidingskrediet van € 85.000 ter beschikking te stellen. • Dit krediet ten laste te brengen van de nog op te stellen grondexploitatie Poort van Heusden.	Raadsbesluit d.d. 22-3-2011 (Ctrl + klik hier) (Document V200900078)

Actuele projectfase:

Definitiefase	
Beoogde resultaten Begroting 2019:	
In 2019 is het beoogde doel om het bestemmingsplan voor Landgoed Steenenburg vast te stellen, waarna het gebied bouwrijp gemaakt kan worden. Om deze doelstelling te kunnen halen is het van belang dat er in 2018 een contract gesloten wordt met de initiatiefnemer en dat er overeenstemming bereikt wordt met initiatiefnemer, provincie en raad over de ruimtelijke invulling van het gebied.	
Definitiefase	
Start definitiefase	Raadsbesluit d.d. 22-3-2011 (Ctrl + klik hier) (Document OPOVL06)
Afronding definitiefase	

Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
- De eerder vastgestelde gebiedsvisie/programma van eisen PvH te vervangen door het kaderstellend document "De Poort open voor ontwikkeling" - In te stemmen dat, los van de voorgestelde procedure, het gebied (of delen daarvan) verkocht kan worden op basis van de huidige bestemming waarna op verzoek van de koper kan worden meegewerkt aan een bestemmingsplanwijziging.	Raadsbesluit d.d. 30-10-2012 Vaststelling kaderstelling PvH (Ctrl + klik hier) (Document OPOVL21)
Raadsvoorstel: Het voornemen van het college om de samenwerking voor de ontwikkeling van Landgoed Steenenburg aan te gaan, conform de voorgestelde samenwerkingsvorm en de voorgestelde kaders, te ondersteunen;	Raadsbesluit d.d. 19 december 2017 Landgoed Steenenburg (Ctrl+klik hier)

Projectvariabele: Tijd		
(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
Start definitiefase	Raadsbesluit d.d. 22-3-2011	Fase gestart

Projectvariabele: Kwaliteit		
(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
Kaderstelling PvH	Raadsbesluit d.d. 30-10-2012 Vaststelling kaderstelling PvH (Ctrl + klik hier) (Document OPOVL21)	Conform planning
Ontwikkelplan Landgoed Steenenburg	Raadsbesluit d.d. 11-7-2017 (Ctrl+klik hier)	Vastgesteld conform planning bestuursopdracht

Projectvariabele: Geld		
(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
Vorbereidingskrediet voor de initiatieffase € 85.000	Raadsbesluit d.d. 22-3-2011 (Ctrl + klik hier) (Document V200900078)	Conform planning. Voor de financiële ontwikkeling t/m 2015 wordt verwezen naar de bijlage 'Toelichting bouwgrondexploitaties 2015' als onderdeel van de jaarstukken 2015.
Vorbereidingskrediet voor de definitiefase € 125.000	Raadsbesluit d.d. 30-10-2012 Vaststelling kaderstelling PvH (Ctrl + klik hier) (Document OPOVL21)	Conform planning
Bestuursopdracht Landgoed Steenenburg	Collegebesluit d.d. 28-03-2017 (Ctrl+klik hier)	Vastgesteld.

Een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van € 300.000	Raadsbesluit d.d. 19 december 2017 Landgoed Steenenburg (Ctrl+klik hier)	Vastgesteld.
---	---	--------------

Risico's

- **Belangrijkste risico's zoals door de raad vastgesteld/**
- **Risico's zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen van begroting/**
- **Risico's zoals opgenomen in de paragraaf Grondexploitatie van Jaarrekening:**

Risico:	(Beoogde) Vaststelling:	Beheersmaatregel (waar mogelijk)
De boekwaarde van de PvH zal stijgen als gevolg van de rentelasten en daarmee een extra druk zetten op de exploitatie.	Raadsvoorstel 'Vervolgtraject Poort van Heusden' d.d. 22 maart 2011 (Ctrl + klik hier)	Z.s.m. een bestemmingsplan in procedure brengen op basis waarvan de ontwikkeling gefaseerd ter hand kan worden genomen.
In de provinciale verordening 2e fase is ruimte opgenomen om de bestemming van het gebied te wijzigen. Voor de daadwerkelijke invulling dient de provincie in te stemmen met de plannen.	Raadsvoorstel 'Vervolgtraject Poort van Heusden' d.d. 22 maart 2011 (Ctrl + klik hier)	De provincie wordt betrokken bij de ontwikkelingen rondom de PvH.
Herontwikkeling met gewenste kwaliteit is niet mogelijk in huidige markt	Projectvoorstel 'Som der delen' behorend bij het raadsbesluit d.d. 30-10-2012 Vaststelling kaderstelling PvH (Ctrl + klik hier) (Document OOPOVL21)	Locatie planologische en technisch zo ver voorbereiden dat adequaat kan worden ingespeeld op marktontwikkelingen
Ook voor de PvH gelden de algemene markt/afzetrisico's in deze tijd waarin vastgoed nog moeilijk verkoopbaar is.	Raadsbesluit d.d. 30-10-2012 Vaststelling kaderstelling PvH (Ctrl + klik hier) (Document OOPOVL21)	Doordat er voor de Poort van Heusden sprake is van diverse bestemmingen is er ook een zekere spreiding in het afzetrisico.
Bedreigingen tijdens de ontwikkeling zijn er vooral op het punt van mogelijk conflicterende ontwikkelwensen.	Raadsbesluit d.d. 30-10-2012 Vaststelling kaderstelling PvH (Ctrl + klik hier) (Document OOPOVL21)	Dit risico is hanteerbaar te houden door bij de invulling van de deelgebieden die het eerst in ontwikkeling worden gebracht, helder te maken wat de invloed is op de ontwikkelingsmogelijkheden van de andere gebieden.

Risico's zoals nu vervolgens door het college gesignaleerd:

Risico:	(Beoogde) Vaststelling:	Beheersmaatregel (waar mogelijk)
De risico-inschatting voor het project is geactualiseerd bij de totstandkoming van de	De geactualiseerde risicoinschatting dient als input bij de	Per onderkend risico zijn de beheersmaatregelen benoemd. Het risico neemt af door voor

jaarrekening. Daarbij is onder meer aandacht besteed aan het afzetrisico en het risico dat de realisatie pas mogelijk is op basis van een onherroepelijk bestemmingsplan	risicoparagraaf / paragraaf weerstandsvermogen voor de jaarrekening en de toelichting grondexploitaties 2017. De vaststelling van de jaarrekening gebeurt in de raadsvergadering van juli 2018.	het gehele plan bouwtitels te verkrijgen (bestemmingsplan). Zekerheid krijgen over opbrengsten door middel van verkoop van het totale project of onderdelen.
--	---	--

4. Programma Dillenburg

Begroting 2019

Portefeuillehouder	Gebiedsontwikkeling: P. Van Steen Sportaccommodatie: T. Blankers
---------------------------	---

Relatie met programma	6 – Sport en cultuur
------------------------------	----------------------

Projectomschrijving
Een integrale gebiedsontwikkeling van wonen, werken en sporten op en rond de locatie Dillenburg in samenhang met economische, ecologische en sociale belangen.

Afgeronde projectfasen:

Initiatiefase	
Start initiatiefase	Collegebesluit december 2008
Afronding initiatiefase	Raadsbesluit februari 2010
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
Besluit: • Ingestemd met Programma Dillenburg • Voorbereidingskrediet € 590.000 voor uitbreiding d'Oultremontcollege in combinatie met nieuwbouw sporthal Onder de Bogen • Voorbereidingskrediet € 640.000 voor ontwikkeling bouwgrondexploitatie Dillenburg.	Raadsbesluit d.d. 9-2-2010 Programma Dillenburg Programma Dillenburg (Document V200901259)

Definitiefase	
Start definitiefase	Raadsbesluit februari 2010 (Document V200901259)
Afronding definitiefase	Raadsbesluit december 2012 (Document OLOGRF25)
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
• Vaststelling stedenbouwkundige visie • Scenariokeuze Sportaccommodatie Dillenburg • Vaststelling Bestemmingsplan Dillenburg	Raadsbesluit d.d. 8 februari 2011 Stedenbouwk. visie Dillenburg (Document OOPPH02) Raadsbesluit d.d. 30 oktober 2012 Raadsvergadering 30 oktober 2012 (Document OOPPH07) Raadsbesluit d.d. 18 december 2012 Bestemmingsplan Dillenburg (Document OLOGRF25)

Ontwerpfasefase
De ontwerpfase m.b.t. het stedenbouwtraject is afgerond

De ontwerpfase m.b.t. de sporthal is actueel (in de afrondende fase)	
Start ontwerpfase sporthal Bestemmingsplan Dillenburg	Raadsbesluit december 2012 (Document OLOGRF25)
Afronding ontwerpfase sporthal Ontwerp sporthal	Instemming VO en opdrachtverlening voorbereidende werkzaamheden Collegebesluit 9 juni 2015 Informatieve Raad 18 juni 2015
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:

Actuele projectfase:

Realisatiefase	
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
Aanvullend krediet van € 450.000 voor de realisatie van sporthal Dillenburg	Raadsbesluit d.d. 12-7-2016
Beoogde resultaten Begroting 2019:	
De bouw van Sporthal Dillenburg is afgerond. De sporthal is in september 2017 opgeleverd en in gebruik genomen. Alle woningen worden in 2018 opgeleverd. Het kruispunt Tinie de Munnikstraat/Cees van Delftstraat zal in 2019 door de ontwikkelaar nog in zijn definitieve vorm worden aangelegd. De Prins Hendrikstraat wordt in 2019 afgesloten voor autoverkeer. In 2019 zal verdere uitgifte van de nog beschikbare bedrijfskavels plaatsvinden en de uitgifte van de particuliere woningbouw kavels hoek Prins Hendrikstraat/Chrysantenstraat en zullen de daarvoor benodigde civiele werkzaamheden worden uitgevoerd.	

Projectvariabele: Tijd		
(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
Start ontwerpfase	Raadsbesluit d.d. 18 december 2012 (OLOGRF25)	
Vaststellen voorlopig ontwerp (VO)	Collegebesluit (2015) Raadscommissie ruimte (2015)	Collegebesluit 9 juni 2015 Informatieve Raad 18 juni 2015
Afronden ontwerpfase / Start realisatie	Start bouw mei 2016	Start bouw augustus 2016
Afronding fase	Oplevering eind maart 2017	

Projectvariabele: Kwaliteit

(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
- De civieltechnische inrichting van de bedrijfspcelen - Levering grond zorgondernemers		Vastgesteld door het college
Technisch PvE sportaccommodatie	Collegevergadering van 1 juli 2014	Collegebesluit 1 juli 2014
Voorlopig Ontwerp sportaccommodatie	Collegevergadering 9 juni 2015 Informatievergadering Samenleving 18 juni 2015	Collegebesluit 9 juni 2015 Informatieve Raad 18 juni 2015

Projectvariabele: Geld

(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
- Vorbereidingskrediet € 590.000 voor uitbreiding d'Oultremontcollege in combinatie met nieuwbouw sporthal Onder de Bogen; - Vorbereidingskrediet € 640.000 voor ontwikkeling bouwgrondexploitatie Dillenburg.	Raadsbesluit d.d. 9-2-2010. (Document V200901259)	
Intentieovereenkomst met SHJ	Collegebesluit d.d. 17-12-2013	Besluitenlijst 17 dec. 2013
Anterieure overeenkomst met projectontwikkelaar		Collegebesluit 21 april 2015
Uitvoeringskrediet bouw sporthal € 5,3 miljoen	Vastgesteld begroting 2016 (november 2015)	Besluitenlijst 12 november 2015
Vorbereidingskrediet nieuwbouw sporthal Dilleburg verhoogd met € 50.000	Vastgesteld 2 ^e Berap 2015	Besluitenlijst 22 december 2015
Aanvullend krediet van € 450.000 voor de realisatie van sporthal Dillenburg	Raadsbesluit d.d. 12-7-2016	Besluitenlijst 12 juli 2016
Besluit aanvullend krediet voor sporthal Dillenburg	Raadsbesluit d.d. 16-05-2017	Besluitenlijst 16 mei 2017

Risico's

- Belangrijkste risico's zoals door de raad vastgesteld/**
- Risico's zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen van begroting/**
- Risico's zoals opgenomen in de paragraaf Grondexploitatie van Jaarrekening:**

Risico:	(Beoogde) Vaststelling:	Beheersmaatregel (waar mogelijk)
Naast de algemene risico's voor grondexploitatie zijn aan dit project geen specifieke risico's verbonden.		
Risico's zoals nu vervolgens door het collegeesignaleerd:		
Risico:	(Beoogde) Vaststelling:	Beheersmaatregel (waar mogelijk)
Voor dit project nu n.v.t.		

5. Centrumplan Vlijmen

Begroting 2019

Portefeuillehouder	M. van der Poel
Relatie met programma	9 – Bouwen en wonen
Projectomschrijving	
Herontwikkeling van het centrum (Plein en directe omgeving) van Vlijmen. In het nieuwe centrum zullen wonen, winkelen en verblijven hand in hand gaan.	

Afgeronde projectfases:

Initiatiefase	
Start initiatiefase	6 januari 2009 (V200801487) (Ctrl + click)
Afronding initiatiefase	10 mei 2011 (CCTH02) (Ctrl + click)
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
- Vaststelling Programma van Eisen in raad; Kaders die bij de onderhandelingen over en het sluiten van een ontwikkel- en realisatieovereenkomst voor het centrumplan in acht moeten worden genomen. - Beschikbaarstelling krediet van € 10.000.000 door raad. In het kader van de aanbesteding van de herontwikkeling van het centrum van Vlijmen, in te stemmen met het verlenen van een gemeentelijke financiële bijdrage in Vlijmen, in te stemmen met het verlenen van een gemeentelijke financiële bijdrage in de planrealisatie van € 10.000.000 én in te stemmen met de voorgestelde dekking, dat zal worden verwerkt in de begroting/meerjarenraming 2010-2013. - Aanpassing Programma van Eisen door raad Kaders die bij de onderhandelingen over en het sluiten van een ontwikkel- en realisatieovereenkomst voor het centrumplan in acht moeten worden genomen.	6 januari 2009 (V200801487) 8 september 2009 (V200900943) (Ctrl + click) 10 mei 2011 (CCTH02)

Definitiefase	
Start definitiefase	28 februari 2012 (CCTH07) (Ctrl + click)
Afronding definitiefase	9 oktober 2012 (CCTH10) (Ctrl + click)
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
Stopzetting concurrentiegericht dialogoog zonder tot gunning over te gaan; start onderhandelingsprocedure met het bouwbedrijf (college); raad informeel geïnformeerd. Besloten: op grond van het ontbreken van aanvaardbare inschrijvingen de concurrentiegericht dialogoog in het kader van de herontwikkeling van het centrum van Vlijmen te beëindigen zonder tot gunning over te gaan; een onderhandelingsprocedure als bedoeld in artikel 30 van het Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten te	28 februari 2012 (CCTH07)

voeren met de inschrijver die een inschrijving heeft gedaan die aan de formele eisen voldoet. Ondertekening Ontwikkel- en realisatieovereenkomst met het bouwbedrijf op 23 oktober 2012; consultatie raad hierover vond plaats op 9 oktober 2012.	9 oktober 2012 (CCTH10)
---	----------------------------

Actuele projectfase:

Realisatie- / afrondingsfase
Beoogde resultaten Begroting 2019:
Het Paviljoen op het plein centrum Vlijmen is eind 2018 opgeleverd en de drie units zijn in gebruik genomen door een bloemist, kapper en ondernemer visrestaurant. Na afronding van de werkzaamheden openbare inrichting rond het paviljoen eind 2018 kan het Centrumplan als majeur project worden afgesloten. In 2019 zal in de jaarrekening 2018 over het plan een laatste keer worden gerapporteerd.

Projectvariabele: Tijd		
(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
Start voorbereidingsfase	Raadsbesluit tot vaststelling ORO op 9 oktober 2012	Vorbereiding gestart
Afronding fase	Afronding in najaar 2014	Met het bod van Heijmans is deze fase eind maart 2015 afgerond.
Afronding fase	Afronding voorjaar 2016	De omgevingsvergunning is ingediend. Zodra die onherroepelijk is, eindigt de voorbereidingsfase en start de realisatiefase.
Afronding fase (Paviljoen)	Afronding najaar 2017	Haalbaarheid paviljoen wordt onderzocht, Na vinden van huurders kan omgevingsvergunning worden ingediend. Zodra die onherroepelijk is, eindigt de voorbereidingsfase en start de realisatiefase voor het Paviljoen.
Start realisatiefase (Oostwand)	Afronding najaar 2017	Omgevingsvergunning locatie oostwand onherroepelijk. De bouw is gestart.
Start realisatiefase Paviljoen	Afronding najaar 2018	Omgevingsvergunning locatie Paviljoen is onherroepelijk. De bouw is gestart. De drie units zijn eind 2018 in gebruik genomen.

Projectvariabele: Kwaliteit		
(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
vaststelling Masterplan	5 februari 2013 in raad	OOPYV01

• vaststelling bestemmingsplan, exploitatieplan en beeldregieplan	18 juni 2013 in raad	00348803
• vaststelling exploitatieplan, 1^e herziening	17 december 2013 in raad	0372415
• vaststelling voorbereidingsbesluit	08 april 2014 in raad	00385128
• keus alternatief plan/beëindiging ORO	6 november 2014 in de raad	00404490
• verkoop gronden aan Heijmans	31 maart 2015 in de raad	00426828
• definitief ontwerp openbare ruimte	16 februari 2016 in de raad	00455243
• akkoord Voorontwerp	3 ^e kwartaal 2013 vaststelling door college	Vertraagd door komst nieuwe architect; presentatie gehouden aan informatieve raad op 29 januari 2014; vaststelling door college 25 maart 2014.
• akkoord Definitief ontwerp	-	Door de vernietiging van het bestemmingsplan zal het plan aangepast worden.

Projectvariabele: Geld

(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
In de vergadering van 8 september 2009 heeft de gemeenteraad ingestemd met het verlenen van een bijdrage in de realisatie van het centrumplan Vlijmen van € 10 miljoen. Dit bedrag wordt als een vaststaande gemeentelijke bijdrage aangemerkt, met dien verstande dat het bedrag van € 10 miljoen is gebaseerd op het prijspeil van 1 januari 2009 en vanaf die datum wordt geïndexeerd.	8 september 2009 (V200900943)	Op 6 november 2014 besloot u om de Ontwikkel en Realisatie Overeenkomst (ORO) te ontbinden en geen reparatieplan voor het Centrumplan Vlijmen op te starten. U koos voor een alternatieve ontwikkeling die past binnen het huidige geldend planologisch regime. In 2015 is de uitwerking hiervan voorgelegd ter besluitvorming inclusief de financiële consequenties op basis van de nieuwe planontwikkeling.

In de vergadering van 25 juni 2013 heeft de raad, bij de vaststelling van de jaarrekening ingestemd met een verhoging van de voorziening en reserve ter afdekking van verliezen op verkopen van overtollige panden en voor de gemaakte en nog te maken plankosten.		Jaarrekening 2012
In deze voorjaarsnota 2013 is een investeringsbedrag van € 1,4 miljoen opgenomen voor het aanpassen van de verkeers-structuur en de openbaar vervoersvoorzieningen rondom de kern Vlijmen. Deze uitgaven worden geactiveerd, de kapitaallasten worden opgenomen in de begroting 2014 en meerjarenperspectief 2015-2017.		Voorjaarsnota 2013
Bij de jaarrekening 2013 is de reserve centrumplan voor het grootste deel overgeheveld naar de verliesvoorziening. Op basis van de jaarlijkse herziening van de exploitatie ten behoeve van de jaarrekening 2013 is de verliesvoorziening bijgesteld voor de waardedaling van de panden buiten het plangebied en een extra dotatie om het geraamde nadelige saldo af te kunnen dekken bij het afsluiten van dit complex.	1 juli 2014	Jaarrekening 2013
Op 31 maart 2015 heeft de raad besloten om in te stemmen met de verkoop van gronden aan Heijmans. Ook is voorgesteld om de boekwaarde van de oude plannen die niet tot uitvoering zijn gekomen bij de jaarrekening financieel af te wikkelen (met inzet van voorziening en bestemmingsreserve) en voor het gebied waarop de nieuwe plannen zijn ontwikkeld een nieuwe exploitatie op te nemen. De financiële effecten worden hiertoe verwerkt in de jaarrekening 2014. Per saldo wordt een verlies op het oude		Jaarrekening 2014.

plandeel genomen van € 1,8 miljoen en wordt een nieuwe voorziening gevormd van € 4 miljoen.		
In de 2 ^e Berap 2015 zijn de verwachte kosten en opbrengsten geactualiseerd. De gevormde verliesvoorziening is bijgesteld tot een bedrag van € 4,2 miljoen.		2 ^e Berap 2015
Bij de jaarrekening 2015 is het saldo van de verliesvoorziening bijgesteld met € 0,5 miljoen tot € 4,7 miljoen. Voor de verwerving van de laatste eigenaren, uitplaatsing van huurders en tijdelijke huisvesting is meer geld benodigd dan eerder ingeschat. De voorziening is verhoogd tot € 4,7 mln.		Jaarrekening 2015
In juni 2016 is de Herziene Overeenkomst met Heijmans gesloten. Als gevolg van de onderhandelingen is het voor de 1 ^e BERAP lastig een inschatting te maken van de gevolgen voor de voorziening. De voorziening van € 4,7 mln blijft gehandhaafd en wordt voor de 2 ^e BERAP beoordeeld.		1 ^e BERAP 2016
Begin september 2016 is de bouwkaafel oostwand geleverd aan Heijmans en is gestart met de realisatie. Bij de vaststelling van de 2 ^e Berap 2016 heeft de raad ingestemd met een verhoging van de voorziening met € 0,5 mln naar € 5,2 mln. Een deel van deze verhoging (€ 0,3 mln) houdt verband met de hoger uitgevallen uitplaatsingskosten en kosten voor het opheffen van recht van overpad, zoals eerder gemeld in de raadsmemo van 14 juni 2016. Het andere deel (€ 0,2 mln) is te wijten aan hogere plankosten (o.a. meer interne uren) en hogere sloopkosten.		2 ^e BERAP 2016
Bij de jaarrekening 2016 is het verwachte exploitatiesaldo neerwaarts bijgesteld met € 0,1 mln om de haalbaarheid van het paviljoen te vergroten. De voorziening is daarom dan ook verhoogd met € 0,1 mln tot € 5,3 mln.		Jaarrekening 2016
Bij de jaarrekening 2017 is het verwachte exploitatiesaldo		Jaarrekening 2017

nogmaals neerwaards bijgesteld. Om te komen tot de realisatie van het paviljoen was het nodig de verkoopprijs van de grond te verlagen en zijn meer plankosten (toegerekende uren) gemaakt. Hierdoor is een bedrag van € 0,2 mln extra gestort in de verliesvoorziening. De verliesvoorziening bedraagt ultimo 2017 € 5,6 mln.		
--	--	--

Risico's		
• Belangrijkste risico's zoals door de raad vastgesteld/ • Risico's zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen van begroting/ • Risico's zoals opgenomen in de paragraaf Grondexploitatie van Jaarrekening:		
Risico:	(Beoogde) Vaststelling:	Beheersmaatregel (waar mogelijk)
Financiële sluitendheid exploitatie centrumgebied	1 juli 2014	De verliesvoorziening Centrumplan Vlijmen is in de jaarrekening 2013 op peil gebracht.
Waardevermindering van de panden buiten het exploitatiegebied alsmede toename van de boekwaarde van deze panden.	1 juli 2014	Aanvullen van de verliesvoorziening ultimo 2013 in de jaarrekening 2013 op basis van de jaarlijkse herziening van de exploitatieberekening.
Verwerving panden: mogelijk ongunstiger voorwaarden waardoor gemeente en/of projectontwikkelaar (tijdelijk) meer risico lopen. Onteigening waardoor wellicht vertraging.		Scherpe onderhandelingen met eigenaren aan de hand van verwervingsstrategie. Gemeentelijke betrokkenheid bij onderhandelingen vergroten. Projectontwikkelaar mede-probleemeigenaar maken.
Uitplaatsing huurders: mogelijk hogere schadeloosstellingen om vertraging te voorkomen.		Scherpe onderhandelingen met huurders aan de hand van verplaatsingsstrategie. Projectontwikkelaar is mede-probleemeigenaar gemaakt.
Realisatie paviljoen	September 2017: afstemmoment met Heijmans	In goed overleg met Heijmans units verhuurd/verkocht krijgen.
Risico's zoals nu vervolgens door het college gesignaleerd:		
Risico:	(Beoogde) Vaststelling:	Beheersmaatregel
'-		

Portefeuillehouder	M. v.d. Poel
---------------------------	--------------

Relatie met programma	9 – Bouwen en wonen
------------------------------	---------------------

Projectomschrijving Geerpark is gelegen aan de westzijde van Vlijmen, waar circa 800 woningen worden ontwikkeld in een groene, waterrijke, duurzame nieuwbouwwijk. Het plangebied is ca. 48 hectare. Samen met wooncorporatie Woonveste zal de gemeente de realisatie van het gebied oppakken met als ambitie om van Geerpark één van de meest duurzame nieuwbouwwijken van Nederland te maken. Duurzaam in drie opzichten: economisch, ecologisch en sociaal. Woonveste heeft c.a. 65% van de grond in bezit. De gemeente c.a. 25% en 10% is in handen van overige eigenaren. Geerpark is in 2010 verkozen tot excellent gebied wat betekent dat er een strengere EPC (energieprestatie coëfficiënt van een gebouw) gehanteerd mag worden dan wettelijk toegestaan is. Daarnaast betekent het dat kennis en ervaring uitgewisseld kan worden met de 20 andere excellente gebieden en dat er een subsidie van € 100.000 is toegekend. Nu de regeling voor excellente gebieden beëindigd is wordt uitgegaan van Nul op de meter woningen (NOM) en woningen die NOM geschikt zijn, maar waar nog geen zonnepanelen op zijn aangebracht. Dat houdt in dat alle woningen in Geerpark NOM woningen zijn, dan wel NOM ready.

Afgeronde projectfases:

Initiatieffase	
Start initiatieffase	Raadsbesluit d.d. 14-2-2006. (Document B200611687)
Afronding initiatieffase	Raadsvoorstel d.d. 10-11-2009. Stedenbouwkundige opzet Geerpark (Ctrl + klik hier) (Document V200900987)
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
- Een krediet, groot € 350.000 excl. btw beschikbaar te stellen ten behoeve van de ontwikkeling van de locatie Mommersteeg/Priemsteeg-west en dit krediet ten laste te brengen van de exploitatie van dit bestemmingsplan. - De samenwerkingsovereenkomst voor de ontwikkeling van Geerpark met Woonveste aan te gaan. - Akkoord te gaan met het ondertekenen van de intentieverklaring tussen de gemeente Heusden, stichting Woonveste en de provincie Noord-Brabant inzake de Proeftuin Duurzame Nieuwbouwwijk Geerpark. - In te stemmen met de stedenbouwkundige opzet voor Geerpark en een aanvullend voorbereidingskrediet van € 385.000 beschikbaar te stellen.	Raadsbesluit d.d. 14-2-2006. (Ctrl + klik hier) (Document B200611687) Collegevoorstel d.d. 13-11-2007. (Ctrl + klik hier) (Document V200700918) Collegevoorstel d.d. 16 september 2008. (Document V200801076, niet openbare besluitenlijst) Raadsvoorstel d.d. 10-11-2009. (Ctrl + klik hier) (Document V200900987)
Definitiefase	

Start definitiefase	Raadsvoorstel d.d. 10-11-2009. Stedenbouwkundige opzet Geerpark (Ctrl + klik hier) (Document V200900987)
Afronding definitiefase	Raadsvoorstel d.d. 26 maart 2013 Beeldkwaliteitsplan, bestemmingsplan en exploitatieplan Geerpark Bestemmingsplan en exploitatieplan (document OLOGRF27)
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
Vaststellen Bestemmingsplan, exploitatieplan en beeldkwaliteitplan (kwaliteitsinstrumentarium, deel 2 Masterplan)	Raadsvoorstel d.d. 26 maart 2013 Beeldkwaliteitsplan, bestemmingsplan en exploitatieplan Geerpark Bestemmingsplan en exploitatieplan (document OLOGRF27)

Actuele projectfase:

Per deelgebied worden de projectfasen ontwerp- en uitvoeringsfase doorlopen.	
Deelgebied Morgen I:	Afronding
Deelgebied Morgen II:	Onwerp en uitvoeringsfase
Deelgebied Hof van Morgen:	Ontwerp en uitvoeringsfase
Deelgebied Mortelweg:	Ontwerp en uitvoeringsfase
Fase 1c (Goede Morgen):	Ontwerp en uitvoeringsfase
Fase 2b (Morgenzon):	Ontwerp en uitvoeringsfase
Fase 2c:	Ontwerp en uitvoeringsfase
Fase 3:	Ontwerp en uitvoeringsfase
Beoogde resultaten Begroting 2019:	
Geerpark zal zich in 2019 verder ontwikkelen. Fase 1b Morgen (II en Mortelweg) zal afgerond worden. Fase 1c (Goede Morgen) zullen naar verwachting de laatste woningen gerealiseerd worden door Geerpark BV (afhankelijk van de verkoop van de woningen in 2018) In fase 3a en fase 2b kan gestart worden met de bouw van de woningen. In 2018 wordt er een plan van aanpak gemaakt voor het restant van Geerpark. Op basis van dit plan en de verkaveling kan een ontwikkelaar gecontracteerd worden voor deze laatste fase. In 2019 zal er weer een jaarlijkse herziening van het exploitatieplan komen.	

Ontwerp- en uitvoeringsfase deelgebieden Morgen I en II	
Start ontwerp- en uitvoeringsfase deelgebied Morgen I en II	Collegevoorstel (25-6-2013) Kredietaanvraag fase 1a Geerpark 2013 (Ctrl + klik hier) (document 00347979)
Afronding ontwerp- en uitvoeringsfase deelgebied Morgen I en II	
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
Krediet	Collegevoorstel Kredietaanvraag fase 1a Geerpark 2013 (Ctrl + klik hier) (document 00347979)

Koopovereenkomst Morgen I (Geerpark) Hendriks Coppelmans	Collegevoorstel d.d. 15-12-2015 koopovereenkomst Morgen I (Geerpark) Hendriks Coppelmans (Ctrl+klik hier)
--	--

Ontwerp- en uitvoeringsfase deelgebied Hof van Morgen	
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
Optieovereenkomst Hof van Morgen, Janssen de Jong	Collegevoorstel d.d. 13-10-2015 (Ctrl+klik hier)
Verkoopovereenkomst Janssen de Jong 'Hof van Morgen, Geerpark'	Collegevoorstel d.d. 15-12-2015 (Ctrl+klik hier)
Verkoopovereenkomst Janssen de Jong 'blok 6, Hof van Morgen, Geerpark'	Collegevoorstel d.d. 15-2-2016 (Ctrl + Klik hier)
Verkoopovereenkomst Janssen de Jong, blok 9 t/m 13, Hof van Morgen	Collegevoorstel d.d. 23-08-2016 (Ctrl+klik hier)
Verkoopovereenkomst Woonveste 18 kavels voor huurwoningen in Hof van Morgen + Morgen II	Collegevoorstel d.d. 8-3-2016 (Ctrl+klik hier)
Ontwerp- en uitvoeringsfase fase 1c	
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
Vaststellen verkaveling, start voorbereiding bouwrijp maken	Collegevoorstel Juli 2016 vastgesteld
Verkoopovereenkomst Janssen de Jong en Hendrik Coppelmans	Collegevoorstel d.d. 4-10-2016 (Ctrl + klik hier)
Ontwerp- en uitvoeringsfase fase 2a	
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
Collegebesluit vaststelling uitwerkingsplan 'Morgenzon'.	College 27 juni 2017 (Ctrl + klik hier)
Ontwerp- en uitvoeringsfase fase 2B1	
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
Collegebesluit vaststelling uitwerkingsplan.	College 27 juni 2017 (Ctrl + klik hier)
Ontwerp- en uitvoeringsfase fase 3	
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
Aankoop gronden voor waterslinger fase 3	Collegevoorstel d.d. 4-10-2016 (Ctrl+klik hier)
Het college stemt in met het ontwerp van het uitwerkingsplan 'Geerpark fase 3a'.	Collegevoorstel 5-12-2017 (Ctrl + klik hier)

Projectvariabele: Tijd		
(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
Exploitatieplan	Raadsvoorstel d.d. 26 maart 2013 Beeldkwaliteitsplan, bestemmingsplan en exploitatieplan Geerpark (Ctrl + klik hier) (document OLOGRF27)	Vastgesteld

Exploitatieplan 1 ^e herziening 2014	Raadsvoorstel d.d. 23 september 2014 Eerste herziening exploitatieplan Geerpark (Ctrl + klik hier) (document 00397412)	Vastgesteld
Herziening bestemmingsplan en 2 ^e herziening exploitatieplan Geerpark 2015	Raadsvoorstel d.d. 7 juli 2015. Vaststellen ontwerp herziening bestemmingsplan en exploitatieplan (Ctrl + klik hier)	Onherroepelijk
3 ^e herziening exploitatieplan (Geen structurele wijzigingen waardoor deze alleen door het college vastgesteld kan worden)	Collegevoorstel d.d. 23 augustus 2016 (Ctrl + klik hier)	Onherroepelijk
4 ^e herziening exploitatieplan	Raadsvoorstel d.d. 31 oktober 2017 (Ctrl + klik hier)	Onherroepelijk
5 ^e herziening exploitatieplan	Raadsvoorstel d.d. 3 juli 2018 (Ctrl + klik hier)	In procedure

Projectvariabele: Kwaliteit

(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
- Masterplan Geerpark - Bestemmingsplan Geerpark - Exploitatieplan Geerpark	Raadsvoorstel d.d. 26 maart 2013 Beeldkwaliteitsplan, bestemmingsplan en exploitatieplan Geerpark (Ctrl + klik hier) (document OLOGRF27)	Conform planning
Aanwijzen welstandsvrije kavels	Raadsvoorstel d.d. 17 december 2013 Aanwijzen welstandsvrije kavels Geerpark (Ctrl + klik hier) (document 00365010)	Conform planning
Aanwijzen welstandsvrije projectmatige kavels	Raadsvoorstel d.d. 18 februari 2014 Aanwijzen projectmatige kavels Geerpark (Ctrl + klik hier)	Conform planning
Herziening bestemmingsplan en exploitatieplan Geerpark 2015. Beleidsvoornemen om Geerpark welstandsvrij te maken.	Raadsvoorstel d.d. 7 juli 2015. Vaststellen ontwerp herziening bestemmingsplan en exploitatieplan (Ctrl + klik hier)	Vastgesteld
Afwijkingsplan Mol	Collegevoorstel afwijkingsplan Mol Geerpark 2015 (Ctrl + klik hier)	Vastgesteld
Verkaveling fase 1c	Juli 2016 door college	Vastgesteld

Projectvariabele: Geld

(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
Vorbereidingskrediet van € 350.000 excl. btw.	Raadsbesluit d.d. 14-2-2006. (Ctrl + klik hier) (Document B200611687)	Conform planning besteed
Aanvullend voorbereidingskrediet van € 385.000.	Raadsvoorstel d.d. 10-11-2009. (Ctrl + klik hier)	Conform planning besteed

	(Document V200900987)	
Grondexploitatie Geerpark	vastgesteld door de raad in 2009	Jaarrekening 2013: herziene grondexploitatie vastgesteld.
Exploitatieplan	Raadsvoorstel d.d. 26 maart 2013 Beeldkwaliteitsplan, bestemmingsplan en exploitatieplan Geerpark (Ctrl + klik hier) (document OLOGRF27)	Geen zienswijzen op concept.
Kredietaanvraag fase 1a bouwen woonrijp maken	Collegevoorstel kredietaanvraag fase 1a Geerpark (Ctrl + klik hier) (Document 00347979)	Vastgesteld
Vaststelling Eerste herziening exploitatieplan	Raadsvoorstel d.d. 23 september 2014 Eerste herziening exploitatieplan Geerpark (Ctrl + klik hier) (document 00397412)	Vastgesteld
Voorstel grondprijzen Geerpark 2015	Collegevoorstel grondprijzen vrije kavels Geerpark voor 2015 (Ctrl + klik hier)	Vastgesteld
2 ^e herziening bestemmingsplan en exploitatieplan Geerpark 2015	Raadsvoorstel d.d. 7 juli 2015. Vaststellen ontwerp herziening bestemmingsplan en exploitatieplan (Ctrl + klik hier)	Vastgesteld
3 ^e herziening exploitatieplan (Geen structurele wijzigingen waardoor deze alleen door het college vastgesteld kan worden)	Collegevoorstel d.d. 23 augustus 2016 (Ctrl + klik hier)	Onherroepelijk
4 ^e herziening exploitatieplan	Raadsvoorstel d.d. 31 oktober 2017 (Ctrl + klik hier)	Vastgesteld
5 ^e herziening exploitatieplan	Raadsvoorstel d.d. 3 juli 2018 (Ctrl + klik hier)	In procedure

Risico's		
Risico:	(Beoogde) Vaststelling:	Beheersmaatregel (waar mogelijk)
Termijn van uitgifte.	Paragraaf Grondexploitatie	Flexibel bouwprogramma zodat inspelen op veranderde vraag.
Uitgifteprijs: een ander bouwprogramma kan leiden tot lagere gronduitgifteprijs.	Paragraaf Grondexploitatie	Per fase opvangen binnen deelgrondexploitatie. Door openbare aanbesteding de hoogste prijs realiseren.
Samenwerking Woonveste	Paragraaf Grondexploitatie	Administratieve organisatie en projectorganisatie uitvoeren.
Positieve risico's, Kosten zijn verhaalbaar middels exploitatieplan, geen verwervingsrisico, aanbestedingsvoordelen, eerste grote woningbouwplan in Vlijmen zodat afzetrisico beperkt is.	maart 2013	Met het vaststellen van het exploitatieplan is dit beheerst.
Risico's zoals nu vervolgens door het college gesignaleerd:		

Risico:	(Beoogde) Vaststelling:	Beheersmaatregel (waar mogelijk)
Continue bouwstroom en daarmee grondopbrengsten		Capaciteit om volgende fase bouwrijp te maken en uit te geven

Portefeuillehouder	K. van Bokhoven
---------------------------	-----------------

Relatie met programma	9 – Bouwen en wonen
------------------------------	---------------------

Projectomschrijving
De gemeente Heusden en Van Wanrooij Projectontwikkeling willen De Grassen in Vlijmen ontwikkelen tot een nieuw woongebied. In het gebied (circa 40 hectare) is een programma beoogd van circa 800 woningen dat zijn aftrek moet vinden bij woonconsumenten uit de gemeente zelf en de wijde regio van Den Bosch tot Waalwijk.

Afgeronde projectfases:

Initiatieffase	
Start initiatieffase	Medio 2012
Afronding initiatieffase	December 2013
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
Besluit: Verkenning De Grassen	Raadsvergadering 17 december 2013 Verkenning De Grassen

Definitiefase (stedenbouwkundig traject)	
Start definitiefase stedenbouwkundig	Mei 2013
Afronding definitiefase	December 2013
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
Besluit: Masterplan De Grassen	Raadsvergadering 17 december 2013 Masterplan De Grassen

Actuele projectfase:

Definitiefase (Bestemmingsplan)
Beoogde resultaten Begroting 2019:
Het doel is om in 2019 het bestemmingsplan vast te stellen. Of dit haalbaar is, is afhankelijk van de voortgang van de PIP procedure van de GOL. De GOL is nodig voor de benodigde verkeersstructuur om de Grassen te ontsluiten. Verder is het de verwachting dat in 2019 fase 1 woonrijp gemaakt kan worden.

Projectvariabele: Tijd		
(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
Initiatiefase	De verkenning van De Grassen is op 17 december 2013 door de raad vastgesteld	
Definitiefase (masterplan)	Het Masterplan is op 17 december 2013 door de raad vastgesteld	
Definitiefase (projectbesluit 1 ^{ste} fase)	Start eerste fase (zuidwesthoek). Medio 2015	Start projectbesluit oktober 2014, afgerond eind 2015.
Definitiefase (bestemmingsplan 1 ^{ste} fase a 160 woningen)	Bestemmingsplan De Grassen 2016 (Binnen 1 jaar na onherroepelijk projectbesluit 1 ^{ste} fase)	Vastgesteld op 17 mei 2016 door de raad. Zienswijzeperiode loopt tot september 2016.
Definitiefase (een bestemmingsplan met wijzigingsbevoegdheid voor de overige woningen in het plangebied)		Start procedure nadat de randweg financieel en ruimtelijk is gewaarborgd.
Collegebesluit vervolg de Grassen	Strategie voor vervolg aanpak de Grassen irt de GOL	Vastgesteld (ctr+klik hier)
Collegebesluit bestuursopdracht de Grassen	Bestuursopdracht voor fase 2 en volgend van de Grassen	Vastgesteld (ctrl+ klik hier)

Projectvariabele: Kwaliteit		
(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
• Verkenning De Grassen • Masterplan De Grassen • Start projectbesluit • Vaststelling projectbesluit	• Raadsvergadering 17 dec 2013 • Raadsvergadering 17 dec 2013 • Collegevergadering oktober 2014 • Collegevergadering 14 april 2015	http://0797.ropubliceer.nl

- Bestemmingsplan 1^e fase voor 160 woningen - Contractvorming met Van Wanrooij eerste 94 woningen bouwclaim	- vastgesteld door raad op 17 mei 2016. - Overeenstemming bereikt. Overeenkomst klaar voor ondertekening.	
Uitgebreide omgevingsvergunning fase 1 vrije kavels	Collegevoorstel d.d. 14 april 2015. Vaststellen uitgebreide omgevingsvergunning fase 1 eind 2015.	Onherroepelijk

Projectvariabele: Geld

(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
Vorbereidingskrediet De Grassen	Raadsvergadering 6 mei 2014	De Grassen vorbereidingskrediet
Grondexploitatie De Grassen	2 ^e Berap 2015	
Uitvoeringskrediet bouwrijp maken fase 1a	6 januari 2016 opdracht verleend	afgerond
Koopovereenkomst Van Wanrooij	Ondertekening juli 2016	afgerond
Koopovereenkomst gastenhuis		Afgerond

Risico's

- Belangrijkste risico's zoals door de raad vastgesteld/**
- Risico's zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen van begroting/**
- Risico's zoals opgenomen in de paragraaf Grondexploitatie van Jaarrekening:**

Risico:	(Beoogde) Vaststelling:	Beheersmaatregel (waar mogelijk)
- Daadwerkelijke verkoop 27 vrije kavels na onherroepelijk worden projectbesluit - Afspraken Van Wanrooij opnemen in overeenkomst. Overeenkomst tijdig sluiten. - Bestemmingsplan 1^e fase in procedure - Bouwrijp maken; tegenvallers in uitvoering. - Verkoop koopwoningen. - Doorlopende bouwstroom	- Maart 2016 duidelijk welke kavels verkocht zijn en welke opnieuw te koop aangeboden worden. - Maart 2016 ondertekening overeenkomst. - Mei 2016 vaststelling door raad. Uiterlijk begin 2017 onherroepelijk (met beroepsprocedures) - Vanaf maart 2016 zicht op - In overeenkomst met Van Wanrooij wordt verkooprisico deels bij gemeente gehouden. Van Wanrooij koopt de grond van gemeente pas bij	- In planning is rekening gehouden met verkoop kavels in 2016. Het is een risico dat dit niet voor alle kavels lukt; verlies is 2,5% rente over opbrengst. - Hoofdlijnen overeenkomst zijn akkoord. Snelle ondertekening en daarmee start verkoop is in belang Van Wanrooij. - Weer bezwaar- en beroepsmogelijkheid omwonenden. - Diverse onderzoeken (explosieven, bodemgesteldheid,

	verkoop van een woning(blok). 6. Inpassingsplan GOL nodig voor ontwikkeling volgende fasen van De Grassen	bodemverontreiniging) geven geen aanleiding tot nemen maatregelen. Wel is sprake van archeologisch waardevolle gebieden. 5. De woningmarkt trekt aan. Het bouwprogramma is door Van Wanrooij aangegeven en wordt daarmee verondersteld aan te sluiten op de huidige marktvraag. Het verkooprisico is hiermee beperkt. 6. Opstellen Milieueffect rapportage (MER) en Provinciale inpassingsplannen (PIP) voor GOL.
Risico's zoals nu vervolgens door het college gesignaleerd:		
Risico:	(Beoogde) Vaststelling:	Beheersmaatregel (waar mogelijk)
1. Verkoop vrije kavels fase 1c.	1. De kavels zijn grotendeels verkocht of gereserveerd.	1. Kavelverkoop via kavelwinkel.
2. Doorlopende bouwstroom.	2. Inpassingsplan GOL nodig voor ontwikkeling volgende fasen van De Grassen	2. Ontwerp PIP is in procedure. 3. In 2018 wordt de het vervolg traject opgepakt en afgestemd op de woningbouwplanning en de planning van de GOL

Portefeuillehouder	Peter van Steen
---------------------------	-----------------

Relatie met programma	6 – Sport en cultuur
------------------------------	----------------------

Projectomschrijving
Het revitaliseren van het complex De Voorste Venne door middel van ver(nieuw)bouw binnen het door de gemeenteraad in september 2015 vastgestelde kader.

Afgeronde projectfases:

Initiatieffase	
Start initiatieffase	Mei 2014
Afronding initiatieffase	
Bestuurlijke mijlpalen (kader):	Vaststelling:
Coalitieprogramma 2014-2018 p. 6. “De plannen voor De Voorste Venne worden versoerd. We gaan hierbij uit van een taakstellende investering van maximaal € 5 miljoen en afstoting van een deel van het complex. Het gebruik richt zich primair op Heusdense activiteiten. Doelstelling is een multifunctioneel gebouw dat voldoet aan de huidige bouwkundige eisen en aan de eisen van energiezuinigheid en dat, met het oog op een verantwoorde exploitatie, een optimale bezettingsgraad heeft. Hierdoor ontstaat, naast de verlaging van de kapitaallasten, ook een structurele verlaging van de exploitatiekosten.”	Mei 2014

Definitiefase	
Start definitiefase Besluit van het college over de kaders en uitgangspunten voor De Voorste Venne.	Collegevoorstel d.d. 18 november 2014
Afronding definitiefase	
Bestuurlijke mijlpalen (kader): Raadsvergadering De raad stemt in met het door de deelnemende partijen geformuleerde doel van de revitalisering van het complex De Voorste Venne: een ver(nieuw)bouwde De Voorste Venne die beheerd wordt door één (nieuwe) rechtspersoon. Uitgangspunt (o.a.) een structurele stelpost van € 435.000 binnen de gemeentelijke begroting voor de ver(nieuw)bouw van omgerekend € 5.000.000. Er wordt een krediet beschikbaar gesteld van € 300.000 voor de verdere uitwerking tot een plan dat kan worden aanbesteed. Bevestiging door wethouder Van der Poel (namens Van Engeland) dat het een majeur project is.	Raadsvoorstel d.d. 29 september 2015

Raadsmemo Opdracht kwartiermaker + besluit aanstellen Hans Andersson. De kwartiermaker krijgt de opdracht om de Voorste Venne om te vormen tot een bruisend kunst- en cultuurhuis.	d.d. 27 oktober 2015
Raadsmemo Memo aan de raad inzake het plan van aanpak om te komen tot een integraal plan voor de ontwikkeling van de Voorste Venne.	d.d. 6 januari 2016
In september 2016 heeft de raad een nieuw bestuurlijk kader voor de renovatie van de Voorste Venne vastgesteld,	Raadsvoorstel dd 27 september 2016
Door de raad is op 16 mei 2017 een uitvoeringskrediet gevoteerd.	Raadsvoorstel dd 16 mei 2017

Actuele projectfase:

Vorbereidingsfase
Beoogde resultaten Begroting 2019:
De vernieuwde De voorste Venne is in oktober 2018 geopend en in gebruik genomen. Het project kan als majeur project worden afgesloten bij de jaarrekening 2018.

Projectvariabele: Tijd		
(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
Kader waarbinnen de revitalisering plaats moet vinden: Raadsbesluit: maart 2016: Renovatie: zomer 2016: renovatie najaar 2017	Raadsbesluit d.d. 29 september 2015	De planning is niet haalbaar gebleken. Door het college is voorgesteld de planning met 1 jaar te verschuiven.
Herziene planning voor het nieuwe kader waarbinnen de revitalisering plaats moet vinden	Raadsbesluit mei 2017: Renovatie najaar 2017	De actuele planning is erop gericht op het vernieuwde complex in september 2018 weer in gebruik te nemen.

Projectvariabele: Kwaliteit		
(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
de verbouwing betreft het Carré en de Brugzaal;	September 2016	Raadsbesluit 26 september 2016 : kader voor renovatie vastgesteld

Aleph beeldend en het atelier worden gesloopt;	September 2016	Nog geen besluit over genomen
de gemeentelijke panden aan de Grotestraat worden verkocht in het kader van de taakstelling gemeentelijke eigendommen;	September 2016	Collegebesluit : d.d. 28 juni 2016
de nieuwe beheerder komt voort uit de huidige drie partijen (rechtspersonen) 'Bibliotheek', 'De Aleph' en 'De Voorste Venne' en deze huurt en exploiteert het vernieuwde complex	September 2016	Raadsbesluit 26 september 2016 : kader voor renovatie vastgesteld. Stg. De Voorste Venne wordt exploitant voor het Carre. De Aleph wordt onderhuurder.
de gebruikers van de Brugzaal en de Hunenhof krijgen in principe een plek in het vernieuwde complex;	Raadsbesluit d.d. 29 september 2015	Raadsbesluit 26 september 2016 : expliciet opgenomen in het vastgestelde kader voor de renovatie.

Projectvariabele: Geld

(Beoogde) bestuurlijke Mijlpaal (/kader):	(Beoogde) Vaststelling:	Actueel:
een structurele stelpost van € 435.000 binnen de gemeentelijke begroting voor de ver(nieuw)bouw van omgerekend € 5.000.000;	Raadsbesluit d.d. 29 september 2015	Raadsbesluit 16 mei 2017: Krediet gevoteerd voor de renovatie, waaronder € 5,2 miljoen voor de renovatie en € 1.05 miljoen voor de inrichting.
overige structurele extra lasten moeten binnen de bestaande budgetten worden opgevangen;	Raadsbesluit d.d. 29 september 2015	Raadsbesluit 26 september 2016 : expliciet opgenomen in het vastgestelde kader voor de renovatie.
incidentele voordelen (onderuitputting) mogen gebruikt worden voor incidentele lasten / bijdragen.	Raadsbesluit d.d. 29 september 2015	Raadsbesluit 26 september 2016 : expliciet opgenomen in het vastgestelde kader voor de renovatie.

Risico's

- **Belangrijkste risico's zoals door de raad vastgesteld/**
- **Risico's zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen van begroting/**
- **Risico's zoals opgenomen in de paragraaf Grondexploitatie van Jaarrekening:**

Risico:	(Beoogde) Vaststelling:	Beheersmaatregel (waar mogelijk)
Risico's zoals nu vervolgens door het college gesignaleerd:		
Risico:	(Beoogde) Vaststelling:	Beheersmaatregel (waar mogelijk)
Onvoldoende belangstelling van sociaal-culturele partijen om zich in het complex van de Voorste Venne te huisvesten.	Juni 2016	Risico is komen te vervallen. De vaste gebruikers gaan mee naar de nieuwe De voorste Venne.
Geen sluitende exploitatie		Risico is komen te vervallen doordat de raad een meerjaren-exploitatiesubsidie aan de stg. De Voorste Venne heeft toegekend.
Renovatiebudget ontoreikend	Oktober 2016	De uitvoering is gegund met inachtneming van het maximum budget. Renovatie vindt plaats binnen het door de raad vastgestelde kader zoals opgenomen in de raadsbesluiten van 26 september 2016 en 16 mei 2017.